

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Moralske Tanker (DK)

Citation: Holberg, Ludvig: "Moralske Tanker", i Holberg, Ludvig: *Moralske Tanker*, udg. af F.J.Billeskov Jansen ; Jørgen Hunosøe , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1992, s. 150. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-holberg13val-shoot-idm139659564275840.pdf>
(tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Moralske Tanker

Mange Materier, som i sig selv ere aldeles u-nyttige, koste ofte meer Umag at udføre, end Ting af største Vigtighed. Derfor kalder en vis *Poët* dem *difficiles nugas*, det er: vanskeligt Sladder. Et Fruentimmer *Coiffure* for Exempel er af meget liden *importance*; men hvor megen Tiid, Umage og Behændighed vil der ikke til at sette det udi Skik? det heder: *Dum moliuntur, dum comuntur, annus est*. Man har Exempel paa Skribentere, der have sat Helbred og Forstand paa at 151 oplyse visse Ting udi *Antiqvitæter*, som intet fornuftigt Menneske bør forlange at vide. Jeg vil ikke tale om Ting, hvorudi mange med mig ere eenige, som om Romeres og Grækers Halsbaand, Skoe, Støvler, Hatte, Armbaand &c. hvorom findes utallige Skrifter. Jeg kunde og til Beviis herpaa anføre Materier, som de største og skarpsindigste Mænd have anvendt deres Tiid paa, og hvorved de have indlagt sig stor *Reputation* hos den lærde Verden. En *Columbus*, der haver opfundet den fjerde Part af Verden, er ikke Navnkundigere end een, der for Exempel haver beskrevet Jerusalems Tempel. Det sidste Arbeid haver ogsaa kostet lige saa megen Umag som det første, skjønt Nyttens er lige saa vanskelig at vise, som Materien er vanskelig at beskrive. Det er alleene et Beviis paa, hvad en *Autor* kunde gjøre, hvis han vilde anvende sin Tiid paa meere magtpaaliggende Ting, og i Steden for at undersøge om en gammel Port, et Altar, en Støtte, eller et Forhæng stod i Ost eller Vest, anvende sine Gaver paa at danne Mennesker, at bestyrke *Societeter*, og at opfinde de Konster, hvorved Menneskets Handteringer *faciliteres*. Der maa ikke spørges, om een er mest lærd, men om han er best lærd: ikke hvo der haver lært mest at tale, men hvo der haver lært best at leve. Men dette tages dog ikke udi agt: thi det gaaer, som *Seneca* siger: *Non vitæ, sed Scholæ discimus*: Vi studere ikke for at blive viise, men for at vide unyttige Curiositeter.